

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 4
Rotel 44

DOM
2017-12-07
Göteborg

Mål nr
B 3258-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Göteborgs tingsrätts dom den 31 maj 2017 i mål nr B 2963-16, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Kammaråklagaren Annika Boman
Göteborgs åklagarkammare

Motpart (Tilltalad)

JENNY Maria Brunsell, 19880427-0521
Tallstigen 11 D, 195 42 Märsta

Ombud och offentlig försvarare: Advokaten Staffan Uvabeck
Box 243, 541 25 Skövde

SAKEN

Brott mot djurskyddslagen

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens domslut.

Stefan Uvabeck får ersättning av allmänna medel med 37 008 kr, varav 20 130 kr för arbete, 6 765 kr för tidsspillan, 2 711 kr för utlägg och 7 402 kr för mervärdesskatt.

Denna kostnad ska stanna på staten.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten dömer Jenny Brunsell för brott mot djurskyddslagen (1988:534) enligt 5 och 36 §§ denna lag.

Jenny Brunsell har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Dok.Id 465557

Postadress Box 40 401 20 Göteborg	Besöksadress Packhusplatsen 6	Telefon 031-701 22 00 E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se www.vastrahovratten.domstol.se	Telefax 031-774 29 43	Expeditionstid måndag – fredag 08:00–16:00
--	---	--	---------------------------------	---

Åklagaren har angett att hon inte längre gör gällande att det fanns några märken från spörapp på hästen Sugarboy Petojs hals.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Parterna har åberopat i huvudsak samma bevisning som vid tingsrätten. Ljud- och bildupptagningarna av förhören där med Jenny Brunsell, Anders Bergqvist, Nikolas Karlsson, Sven Reinö, Göran Wahlman, Åsa Carlström, Jenny Yngvesson och Thomas Uhrberg har spelats upp. Även inspelningen av montétravupploppet har spelats upp. Jenny Brunsell har visat upp det ridspö hon använde.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Jenny Brunsell har erkänt att hon utdelade nio till tio slag med sitt ridspö mot hästen under tävlingens upplopp. Hon har emellertid gjort gällande att slagen inte var kraftfulla, att spöet inte orsakade hästen något obehag och att det är oklart om slagen träffade hästens kropp, hennes egen stövel eller hästens utrustning. Syftet med slagen var att mana hästen att vara fortsatt fokuserad på att springa.

Som tingsrätten angett går det av filmen från upploppet att urskilja åtminstone tio slag med ridspöet. Av filmen framgår vidare att Jenny Brunsell gör tydliga, till synes kraftfulla slagrörelser med armen. Det går dock inte att avgöra hur hårda slagen var eller om samtliga slag träffade hästkroppen.

Hovrätten ansluter sig till tingsrättens bedömning att utredningen inte ger stöd för att hästen efter tävlingen uppvisade någon fysisk eller psykisk effekt av Jenny Brunsells spöanvändning.

Anders Bergqvist, som är en erfaren banveterinär, har uppgett att han hade en god uppsikt över loppet, att Jenny Brunsell utövade en kraftig spödrivning, långt utöver det normala, och att spödrivning oavsett spö orsakar hästen smärta. Han har dock inte närmare beskrivit var slagen träffade hästen men förklarat att han vid undersökning

av hästen utgick från att det var på hästens hals. Det är numera klarlagt att hästen inte hade några märken efter ridspöet på halsen. Jenny Yngvesson, lektor i etologi vid SLU, har förklarat att hästar är smärtekänsliga djur.

Mot bakgrund av de uppgifter som Anders Bergqvist och Jenny Yngvesson har lämnat tillsammans med den omständigheten att Jenny Brunsell har utdelat åtminstone tio slag med ridspöet anser hovrätten det bevisat att fler än ett av slagen träffade hästen och att slagen orsakade hästen ett inte obetydligt obehag. Det har därmed varit fråga om aga i djurskyddslagens mening (se NJA II 1988 s. 279). Eftersom det inte går att reda ut hur många slag som träffade hästen, anser hovrätten dock att den gärning som ska läggas Jenny Brunsell till last är att bedöma som ringa. Enligt 36 § tredje stycket djurskyddslagen ska under sådant förhållande inte dömas till ansvar för brott. På grund av detta och då ridspöet enligt hovrätten inte har den utformningen att det i sig lätt hade kunnat såra eller på annat sätt skada djuret ska åtalet ogillas och tingsrättens domslut fastställas.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B

Överklagande senast den 4 januari 2018

Domare: Hovrättsråden Björn Östman och Helena Åhlén, tf. hovrättsassessorn Anna Fahleryd samt nämndemännen Agneta Åkerberg och Ingmarie Torstensson

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 3

DOM
2017-05-31
meddelad i
Göteborg

Mål nr: B 2963-16

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Jenny Maria Brunsell, 19880427-0521
Tallstigen 11 D
195 42 Märsta

Offentlig försvarare:

Advokat Staffan Uvabeck
Advokatcentrum i Skövde HB
Box 243
541 25 Skövde

Åklagare

Kammaråklagare Annika Boman
Åklagarmyndigheten
Göteborgs åklagarkammare Göteborg
Box 129
401 22 Göteborg

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

Djurplågeri alternativt brott mot djurskyddslagen, 16 kap 13 § brottsbalken alternativt 5 och 36 §§ djurskyddslagen (1988:534)
2015-12-31

Ersättning

1. Staffan Uvabeck tillerkänns ersättning av allmänna medel med 48 393 kr. Av beloppet avser 9 679 kr mervärdesskatt.
 2. Kostnaden för försvaret ska stanna på staten.
-

YRKANDEN

Åklagarens yrkanden, se bilaga 1

DOMSKÄL*Bakgrund*

Jenny Brunsell red hästen Sugarboy Petoj i en montétravtävling på Åby travbana den 31 december 2015. På upploppet använde hon sitt spö mot hästen i vart fall tio gånger. Vid montétravtävlingar förs ekipaget i travtempo – till skillnad från vad som är fallet vid vanliga travtävlingar – inte av en kusk i sulky utan istället av en ryttare som sitter på hästen eller snarare står gränsle över den med fötterna i stigbyglarna.

Veterinären Anders Bergqvist var banveterinär vid den aktuella tävlingen med huvudsaklig uppgift att se till att hästar inte kommer till skada samt att vid misstanke om brott mot djurskyddslagen anmäla till Jordbruksverket eller polisen. Han reagerade på Jenny Brunsells användning av spöet, varför han efter loppet tittade på hästen i stallet och fotograferade vad han tyckte var märken efter spöet på hästens hals. Han anmälde även spöanvändningen till polisen så som misstänkt brott mot djurskyddslagen.

På plats vid tävlingen var även hästens ägare Nikolas Karlsson, veterinären Sven Reijnö, stallvaktskontrollanten Åsa Carlström samt travtränaren Thomas Uhrberg, som samtliga uppmärksammades på Anders Bergqvists synpunkter och tittade på hästen i stallet efter tävlingen.

Jenny Brunsells inställning till åtalet

Jenny Brunsell har förnekat att hennes användning av spöet utsatt hästen för otillbörligt lidande, utgjort aga eller inneburit att hästen lätt kunnat såras eller komma till skada.

Bevisningen

Åklagaren har åberopat en film av tävlingens upplopp samt fotografier av hästens hals tagna efter tävlingen.

Förutom förhör med Jenny Brunsell har på åklagarens begäran vittnesförhör hållits med Anders Bergqvist och Jenny Yngvesson. Jenny Yngvesson är zoolog, specialiserad på djurs beteende, känslor och inläring. Hon var inte på plats vid tävlingen men har tagit del av filmen av upploppet, fotografierna och utskrifter från förhör under förundersökningen.

Jenny Brunsell har åberopat en film och två fotografier av hästen tagna av Nikolas Karlsson efter ett träningstillfälle i februari 2016. Hon har även företett ett ridspö.

På Jenny Brunsells begäran har vittnesförhör hållits med Nikolas Karlsson, Sven Reijnö, Göran Wahlman, Åsa Carlström och Thomas Uhrberg. Göran Wahlman, som är förbundsjurist på Svensk Travsport, har inte gjort några iakttagelser vid tillfället men har tagit del av filmen från upploppet.

Inga märken eller skador på hästen

Av de foton som åklagaren lagt fram, tagna av Anders Bergqvist efter tävlingen, framgår att hästen har veck/ränder på halsen. Anders Bergqvist har bedömt att dessa utgör märken från spörapp. Jenny Brunsell har uppgett att de utgör svettränder, som

blir särskilt framträdande då hästen har vinterpäls, och anført att spöet under inga förhållanden når hästens hals utan träffar bogen strax framför sadeln. Anders Bergqvist har bekräftat att spöet inte träffat hästens hals.

På filmen och fotografierna som Jenny Brunsell lagt fram kan tydas liknande märken i hästens päls. Nikolas Karlsson har uppgett att hästen efter varje tillfälle av ansträngning får sådana märken på grund av att den svettas. Även Jenny Yngvesson har uppgett att vad som syns på fotona ter sig som svetränder.

Nikolas Karlsson, Sven Reijnö, Åsa Carlström och Thomas Uhrberg har uppgett att de tittat och/eller känt på hästen efter tävlingen och inte hittat några sår eller svullnader. Åsa Carlström har vidare uppgett att hästen då verkade mycket välmående och inte visade några tecken på oro eller stress utan gav ett tillgivet och positivt intryck.

Vid en sammantagen bedömning av det redovisade konstaterar tingsrätten att det inte är visat att hästen efter tävlingen uppvisat någon fysisk skada eller psykisk effekt av Jenny Brunsells spöanvändning under tävlingen.

Ingen bevisad smärta hos hästen

Av filmen från upploppet kan tydas att Jenny Brunsell använder spöet mot hästen i vart fall tio gånger. På grund av filmens upplösningsskvalitet går det dock inte att utläsa var eller hur hårt spöet träffar.

Anders Bergqvist är den enda av de hörda personerna som gjort iakttagelser av spöanvändningen under upploppet på plats. Han har uppgett att han reagerade på att Jenny Brunsell utövade en kraftig spödrivning.

Jenny Yngvesson har uttalat sig om hästars smärtekänslighet i allmänhet och därvid framhållit att spörapp tillfogar hästar smärta.

Jenny Brunsell har uppgett att hon inte haft fysisk möjlighet att utdela hårda spörapp eftersom hon under loppet balanserar på huk i stigbyglarna i en hastighet om cirka 50 kilometer per timme och inte släpper taget om tömmarna. Hon har vidare visat upp det spö hon uppgett sig ha använt vid tävlingen och anført att det är lindrigt för hästen eftersom det har en mjuk, bred och tjock slutdel i läder.

Tingsrätten konstaterar att det spö Jenny Brunsell visat upp stämmer med hennes beskrivning av det och att det saknas närmare utredning om hårdheten i spörappen. Vidare anser tingsrätten att Jenny Brunsell redogjort för monteryttares fysiska förutsättningar på hästryggen på ett sådant sätt att hennes invändning om att hon inte kunnat inbringa kraft i spöanvändningen får tas för god. Mot denna bakgrund finner tingsrätten inte visat att spörappen utdelats med sådan kraft att hästen tillfogats smärta.

Sammantaget är alltså inte bevisat att hästen tillfogats någon skada eller smärta eller uppvisat någon psykisk reaktion. Det är därmed inte utrett att hästen utsatts för sådant lidande som krävs för att konstituera djurplågeri. Åtalet för djurplågeri ska därför ogillas.

Jenny Brunsells agerande har inte utgjort aga eller kunnat såra eller skada hästen

Enligt 5 § andra stycket djurskyddslagen (1988:534) får djur inte agas eller drivas på med redskap som lätt kan såra eller på annat sätt skada djuret. Av förarbetena till lagrummet framgår bl.a. att en åtgärd för att betecknas som aga måste vara förenad med ett visst lidande för djuret och således åsamka djuret obehag av någon intensitet, att ett lättare slag med ett spö i tillrättavisande syfte inte kan anses innebära aga även om det medför någon smärta men att det däremot kan vara fråga

om aga om tillrättavisningen innebär ett mera varaktigt obehag och att det således inte är tillåtet att utdela flera slag med spö i snabb följd. (se NJA II 1988 s. 279)

Vid prövningen av om den aktuella spödrivningen utgjort aga är frågan om vad som avses med flera slag i snabb följd av betydelse.

I RH 2005:31 dömdes en travkusk för brott mot 5 § djurskyddslagen för att under en sulkytravtävling ha utdelat 14 slag under en sträcka om drygt 200 meter. Slagen hade träffat hästens rygg.

Jenny Brunsell har framhållit vissa skillnader mellan nämnda avgörande och hennes fall. Som tidigare redovisats har hon betonat att hennes fysiska förutsättningar att som monteryttare inbringa kraft i slagen är begränsade, särskilt i jämförelse med förutsättningarna för en sulkykusk som utdelar slagen från sittande position. Hon har även lyft fram att det spö som används vid sulkytrav ger betydligt hårdare snärt än hennes eftersom det är 1,2 meter långt, smalt som en penna vid träffdelen och har en flärp längst ut.

Vidare har framkommit att travkusken i RH 2005:31 hade släppt tömmarna med spöhanden och därmed utdelat spöslagen med en fri arm.

I det här fallet anser tingsrätten inte annat visat än att Jenny Brunsell använt spöet till att driva på hästen med begränsad kraft. Spöanvändningen kan därför inte anses ha utgjort ett matande av slag på det sätt som får förstås med uttrycket ”flera slag i snabb följd”. Spöanvändningen har alltså inte konstituerat aga i djurskyddslagens mening. Med hänsyn härtill och till spöets utformning är inte heller visat att spödrivningen kunnat sära eller skada hästen. Åtalet för brott mot djurskyddslagen ska därför ogillas.

Vid denna utgång ska kostnaderna för Jenny Brunsells försvar stanna på staten.

GÖTEBORGS TINGSRÄTT

DOM
2017-05-31

B 2963-16

Avdelning 3

ÖVERKLAGANDE, se **bilaga 2** (DV 400)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 21 juni 2017 och ställas till Hovrätten för Västra Sverige.

Gunnar Krantz

ÅKLAGARMYNDIGHETEN
Åklagarområde Väst
Göteborgs åklagarkammare
Kammaråklagare Annika Boman

Stämningsansökan

2016-03-08

Sida 1(2)

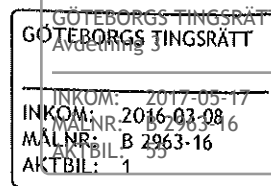
Handling 19

Ärende AM-4926-16

Handläggare 410-A-AC

Ange dessa uppgifter vid kontakt med myndigheten

Göteborgs tingsrätt

Stämningsansökan

AM-4926-16-1

Åklagare

Kammaråklagare Annika Boman

Tilltalade

Jenny Brunsell (19880427-0521)

Punkt 1

1.1 DJURPLÅGERI (5000-K43644-16)

Jenny Brunsell har i samband med travtävling misshandlat en häst, "Sugarboy Petoj", genom att tilldela hästen ca 12 slag med spöet under pågående travtävling. Det hände den 31 december 2015 på Åby travbana, Mölndals stad. Jenny Brunsell har härigenom otillbörligen utsatt hästen för lidande.

Jenny Maria Brunsell begick gärningen med uppsåt eller av grov oaktsamhet.

Lagrum: 16 kap 13 § brottsbalken

Ansvarsyrkande i andra hand

Brott mot djurskyddslagen

Jenny Brunsell har i samband med travtävling drivit på hästen "Sugarboy Petoj" genom att tilldela den ca 12 slag med spöet vilket lätt kunnat såra eller på annat sätt skada hästen. Det hände den 31 december 2015 på Åby travbana, Mölndals stad.

Jenny Brunsell begick gärningen med uppsåt eller av oaktsamhet.

Lagrum: 5 § och 36 § djurskyddslagen (1988:534)

*Justerad av äkt.
vid hf 17/5-17.
/Ellen Sjöman*

och agat den

1.2 Muntlig bevisning

- 1.2.1 Förhör med den tilltalade **Jenny Brunsell** som förnekar brott.
- 1.2.2 Förhör med vittnet, banveterinär Anders Bergqvist angående hans iakttagelser av händelsen till styrkande av gärningspåståendet.

1.3 Övrig bevisning

- 1.3.1 Anmälan (förundersökningsprotokoll s. 4)
- 1.3.2 Foton visande spöhand och hästens hals, höger resp vänster sida efter loppet, sid 15-17
- 1.3.3 Film visande upploppet, medtas av åkl

Handläggning

Beräknad tidsåtgång för förhandlingen: ca 2 tim.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se